

STOSOWANIE PRAWA PRYWATNEGO MIĘDZYNARODOWEGO. STWIERDZENIE TRZĘŚCI ORAZ ZASTOSOWANIE PRAWA OBCEGO. JURYSDYKCJA. UZNANIE I WYKONYWANIE ORZECZEŃ

PRAWO PRYWATNE MIĘDZYNARODOWE - GRUPA 4 SSP

lukasz.gozdziaszek@uwr.edu.pl
www.gozdziaszek.pl
www.facebook.com/gozdziaszek
BLOG: www.prawo-internetu.pl

dr Łukasz Goździaszek

AKTY PRAWNE

- Ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. Prawo prywatne międzynarodowe (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 1792): art. 1, 4-10, 67, 68
- Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 2072 ze zm.): art. 51a, 51b, 53c
- Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1805 ze zm.): art. 1098-1103, 1106
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012 z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (Dz.Urz. UE L 351 z 20.12.2012, s. 1): całość
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 593/2008 z dnia 17 czerwca 2008 r. w sprawie prawa właściwego dla zobowiązań umownych (Rzym I) (Dz. Urz. UE L 177 z 4.7.2008 r., s. 6): art. 12, 18, 20-23

KAZUS 1

W dniu 15 czerwca 2011 r. do Sądu Okręgowego we Wrocławiu wpłynął pozew spółki zarejestrowanej według prawa chińskiego 贸易进口-出口 (HANDEL IMPORT - EXPORT) z siedzibą na Tajwanie przeciwko polskiej spółce Inter - Import sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu. Polska spółka nabyła od kontrahenta z Tajwanu dwa kontenery sprzętu sportowego (piłek, rakietek, ochraniaczy, strojów sportowych), jednak nie uregulowała całej należności za zamówiony towar. Strony w umowie wyłączyły wyraźnie zastosowanie Konwencji Narodów Zjednoczonych o umowach międzynarodowej sprzedaży towarów sporządzonej w dniu 11 kwietnia 1980 r. w Wiedniu, jednakże poza tym strony nie dokonały wyboru prawa właściwego i zgodnie z normami kolizyjnymi obowiązującymi w siedzibie sądu prawem właściwym dla powyższej umowy jest prawo obowiązujące w miejscu zwykłego pobytu podmiotu sprzedającego, czyli prawo obowiązujące na Tajwanie.

W oparciu o powyższy stan faktyczny wskaż:

- 1. Czy sąd ma obowiązek zastosowania prawa obowiązującego na Tajwanie, jeśli tak, to w jaki sposób będzie je stosował?**
- 2. W jaki sposób sąd może ustalić treść prawa obowiązującego na Tajwanie?**
- 3. Jak powinien postąpić sąd, jeżeli nie będzie mógł ustalić treści prawa obowiązującego na Tajwanie lub gdy ustalenie nie będzie mogło nastąpić w rozsądnym terminie?**

KAZUS 2

Bracia bliźniacy Fernando A. i Jorge A. są obywatelami Argentyny. Jednak posiadają korzenie polskie i niemieckie – ich babka od strony ojca była Polką, natomiast dziadek od strony matki był obywatelem Niemiec. W 2002 r. bracia udali się na studia informatyczne na uniwersytecie technicznym w Monachium. Po studiach planowali powrót do kraju, lecz otrzymali ciekawe propozycje pracy – Fernando w średniej wielkości firmie informatycznej w Berlinie, natomiast Jorge w jednym z międzynarodowych koncernów informatycznych, miejscem zaś świadczenia przez niego pracy miał być Wrocław. Wspólną pasją braci był windsurfing, dlatego często udawali się nad Morze Bałtyckie. W maju 2011 r. bracia z uwagi na ich wspólne hobby postanowili zakupić dom nad morzem w jednej z nadmorskich miejscowości w województwie zachodniopomorskim. Po wyszukaniu atrakcyjnej oferty domu w Rewalu i dopełnieniu wszystkich formalności (w tym uzyskaniu zgody na zakup wydanej przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych), w dniu 15 lipca 2011 r. stawili się wraz ze sprzedającym Janem N. przed notariuszem Adamem K. w Szczecinie w celu zawarcia umowy sprzedaży nieruchomości.

Prawem właściwym dla zdolności do czynności prawnych osoby fizycznej według argentyńskich norm kolizyjnych jest prawo miejsca zamieszkania osoby fizycznej.

W oparciu o powyższy stan faktyczny wskaż, jakie prawo będzie właściwe dla zdolności do czynności prawnych:

1. Fernando A.
2. Jorge A.

3. Czy mamy w niniejszym kazusie do czynienia z odesłaniem, jeśli tak to z jakim?

KAZUS 3

Igor mieszkający na Ukrainie i Gerard mieszkający w Niemczech zawarli w Polsce umowę, na mocy której Gerard kupił od Igora określone produkty rolnicze. Produkty te zostały od razu wydane Gerardowi, który zapłacił za nie 70% ceny, resztę zaś miał zapłacić w ciągu 2 tygodni. Umowa wchodziła w zakres działalności gospodarczej prowadzonej zarówno przez Gerarda, jak i Igora. Gerard po 2 tygodniach odmówił zapłaty brakującej kwoty. Igor wniósł do sądu niemieckiego pozew o zapłatę w postępowaniu w sprawie europejskiego nakazu zapłaty (europejskim postępowaniu nakazowym).

1. Oceń, czy sprawa będzie mogła być rozpoznana przez sąd niemiecki w postępowaniu w sprawie europejskiego nakazu zapłaty.

2. Czy gdyby Igor wniósł sprawę do sądu polskiego, to czy ten sąd miałby jurysdykcję krajową w sprawie? Wskaż ewentualną podstawę prawną?

KAZUS 4

Obywatel Polski Jan Nowak w dniu 5 maja 2011 r. udał się do pracy na Wyspy Brytyjskie. Początkowo pracował w Brighton, ale ostatecznie przeniósł się do Briningham, gdzie znalazł zatrudnienie jako kelner. W Briningham zakład pracy Jana Nowaka znajdował się praktycznie w samym centrum miasta, lecz wynajem mieszkania w centrum był drogi, dlatego też Jan Nowak wynajął kwaterę pod Briningham. Wiązało się to ze znacznymi uciążliwościami związanymi z dojazdem. Wraz z trójką innych obywateli polskich wynajmujących mieszkania nieopodal doszedł do wniosku, że dobrze by było dojeżdżać do pracy samochodem. W tym też celu udał się do komisji i zakupił samochód znanej niemieckiej marki, który jednak był w kiepskim stanie technicznym, co wynikało z tego, iż został wyprodukowany w roku 1981. Samochód był zarejestrowany w Wielkiej Brytanii i po zakupie Jan Nowak przerejestrował pojazd na siebie. Znajomi składali się Nowakowi na paliwo i tak codziennie rano jeździli z nim do pracy w centrum i z powrotem. W weekend 18-19 czerwca 2011 r. Jan Nowak wraz z przyjaciółmi wybrał się na zawody żużlowe do Cardiff, w których mieli uczestniczyć reprezentanci Polski. W drodze powrotnej z zawodów, włączając się do ruchu na autostradzie M50, Jan Nowak nie dostosował prędkości do panujących warunków na drodze, wskutek czego wpadł w poślizg i zderzył się z nadjeżdżającym pojazdem typu bus. W efekcie zderzenia kierowca busa, Jan Nowak i jeden z podróżujących z nim pasażerów doznali średnich obrażeń ciała i zostali poddani hospitalizacji. Pozostali pasażerowie odnieśli jedynie lekkie obrażenia i po zaopatrzeniu ambulatoryjnym mogli opuścić szpital. W wyniku wypadku poważnym zniszczeniom uległy oba pojazdy oraz maszyny znacznej wartości przewożone w busie. W momencie wypadku Jan Nowak miał we krwi 0,7‰ alkoholu (maksymalna dopuszczalna zawartość alkoholu we krwi w Wielkiej Brytanii wynosi 0,8‰), przy czym zauważalna była tendencja spadkowa poziomu alkoholu we krwi. Jak ustalili biegli, bezpośrednią przyczyną wypadku było niezachowanie szczególnej ostrożności na mokrej nawierzchni i przekroczenie prędkości w tym miejscu (wjazd na autostradę) o 20 km/h (dopuszczalna prędkość 70 km/h). Zaraz po wyjściu ze szpitala Jan Nowak został przesłuchany na policji, zostały mu przedstawione zarzuty i został za kaucją zwolniony do domu. Pięć dni później Jan Nowak wsiadł w samolot i wrócił do swojego rodzinnego miasta Wrocławia. Firma, do której należał bus, oraz ubezpieczalnia zamierzają pozwać Jana Nowaka przed sądem w Polsce o naprawienie szkody powstałej wskutek wypadku.

W oparciu o powyższy stan faktyczny wskaż:

1. Prawo właściwe dla pozaumownego zobowiązania Jana Nowaka z tytułu odpowiedzialności za spowodowaną szkodę?

2. Czy sąd polski zastosuje brytyjskie przepisy o charakterze publicznoprawnym wykazujące związek z powyższym stosunkiem prawnym, jeśli tak, to pod jakimi warunkami i w jaki sposób?

KAZUS 5

Krzysztof mieszka we Wrocławiu, gdzie prowadzi działalność gospodarczą polegającą na produkcji drewnianych mebli na zamówienie. Na potrzeby prowadzonej działalności chciał zakupić maszynę do obróbki drewna. W tym celu skontaktował się z niemiecką spółką Holz GmbH z siedzibą w Monachium, zajmującą się sprzedażą specjalistycznych maszyn do obróbki drewna. Uzgodnień dokonano drogą telefoniczną, po czym spółka Holz GmbH przesłała Krzysztofowi pocztą umowę do podpisu. Umowa była już podpisana przez organ spółki Holz GmbH, po podpisaniu zaś umowy przez siebie Krzysztof miał ją odesłać do spółki Holz GmbH. Umowa zajmowała jedną stronę kartki papieru, w jej treści był zapis, że integralną częścią umowy są Ogólne Warunki Umowy. Na tej stronie kartki były miejsca na podpisy stron. Na drugiej stronie kartki były Ogólne Warunki Umowy, gdzie wskazano między innymi, że spory pomiędzy stronami rozpoznawał będzie sąd właściwy dla siedziby sprzedającego (spółki Holz GmbH), a prawem właściwym dla umowy jest prawo niemieckie. Ogólne Warunki Umowy nie były podpisywane przez strony. Krzysztof podpisał umowę i odesłał ją do spółki Holz GmbH. Odbiór towaru miał nastąpić w siedzibie spółki Holz GmbH, a zapłata ceny miała nastąpić przelewem w ciągu tygodnia od odbioru towaru. Krzysztof wysłał do siedziby niemieckiej spółki swój samochód transportowy, na który została załadowana maszyna, następnie przewieziona przez samochód transportowy Krzysztofa do Wrocławia. We Wrocławiu okazało się, że maszyna nie działa prawidłowo z powodu wad technicznych. Spółka Holz GmbH odmówiła jednak jakichkolwiek napraw, wymiany towaru na nowy lub obniżenia ceny. Krzysztof wniósł do Sądu Okręgowego we Wrocławiu pozew przeciwko spółce Holz GmbH.

- 1. Czy w sprawie dokonano wyboru prawa?**
- 2. Czy strony skutecznie zawarły umowę jurysdykcyjną?**
- 3. Czy gdyby nie było umowy jurysdykcyjnej, sąd polski miałby jurysdykcję w tej sprawie?**

dr Łukasz Goździaszek

Adiunkt w Centrum Badań Problemów
Prawnych i Ekonomicznych Komunikacji
Elektronicznej na Wydziale Prawa,
Administracji i Ekonomii Uniwersytetu
Wrocławskiego

Adwokat

Specjalizuje się w Prawie Internetu
i Technologii

Autor książek: „Prawo blogosfery”,
„Cywilnoprawne granice swobody
wypowiedzi w Internecie”,
„Internetowy system pozasądowego
rozstrzygania sporów konsumenckich w
Unii Europejskiej. Komentarz”,
„Identyfikacja elektroniczna i usługi
zaufania w odniesieniu do transakcji
elektronicznych na rynku wewnętrznym
Unii Europejskiej. Komentarz”
i „Elektroniczne postępowanie
upominawcze”

